

STÁTNÍ DIVADLO V OSTRAVĚ, nositel Řádu práce
ČINOHA PETRA BEZRUČE, nositel vyzn. Za zásluhy
o výstavbu

ZBYŠEK MALÝ – JINDŘICH BRABEC

CHLAPEC S KYTAROU

jevištní poéma pro 14 sólových hlasů, sbor a orchestr

Režie: Mojmir Weimann j. h.

Scéna: zasloužilý umělec

Vladimír Šrámek

Kostýmy: Marta Roszkopfová

Choreografie: Petr Boria j. h.

Hudební nastudování: Jindřich Brabec
a Jaromír Šalamoun

Hudební režie: Jiří Pekárek j. h.

Dramaturg: dr. Ladislav Sliva

Asistent režie: Kostas Zerdaloglu

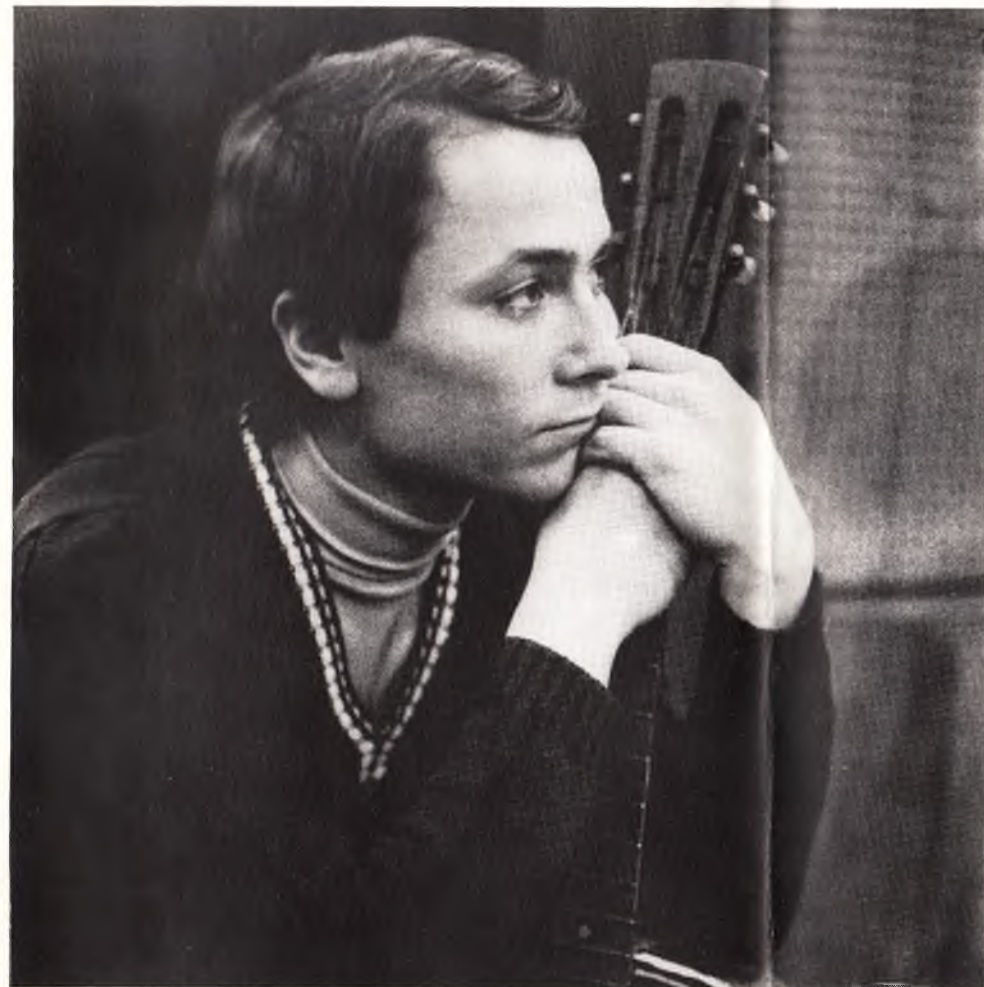
Československá premiéra
12. dubna 1985
na scéně Petra Bezruče
v Domě kultury pracujících
VŽSKG
na počest 40. výročí
osvobození Československa
Sovětskou armádou

Osoby a obsazení

Chlapec s kytarou . . . . . Miroslav Kudela
Současník . . . . . Ladislav Brückner
Dívka . . . . . Monika Kolarczykova-Hálová
Přítel . . . . . Vladimír Čapka
Teta . . . . . Jana Postlerová
Gestapák . . . . . Milan Šulc
Větší německý voják . . . . . Milan Sova
Menší německý voják . . . . . Jan Odl
Jindřich Dvořák
Šéf . . . . . Milan Sova
Augustin . . . . . Kostas Zerdaloglu
Muž . . . . . Miloslav Čížek
Žena . . . . . Jana Janěková
Muž v klobouku . . . . . Pavel Handl
Jiří Zach
Žena v šátku . . . . . zasl. um. Štěpánka Ranošová
Anekdota . . . . . Danuše Ondráčková
Sovětský voják . . . . . Kostas Zerdaloglu
Dělníci, vojáci, lidé z ulice, chór . . . . . Danuše Ondráčková
Jana Janěková, zasl. um. Štěpánka Ranošová, Milan Sova,
Milan Šulc, Miloslav Čížek, Pavel Handl, Jiří Zach, Jindřich
Dvořák, Jan Odl, Pavel Skřípal, Kostas Zerdaloglu

*

Spoluúčinkují posluchači ostravské konzervatoře
Představení řídí: Věra Šukalová
Text sleduje: Marta Veselá

MILOŠ SÝKORA

(1920 – 1945)

* 15. 11. 1920 v Ostravě-Heřmanicích, otec strojní zámečnick na jámě Terezii (dnešní Důl Petr Bezruč), v roce 1923 zemřel. Skutečným jménem Emil Sýkora. Miloš mu začala říkat teta Důlová, u níž byl v Muglinově vychován. Obecná škola a měšťanka na Hladnově. Od roku 1935 se učil soustružníkem u firmy Mareth a Pachet v Přívoze. Tělovýchovná činnost v komunistické Jednotě proletářské výchovy. Od roku 1937 členem Svazu mladých, agitáční protifašistická činnost. Od počátku fašistické okupace práce v ilegálním komunistickém odboji. 3. května 1940 zatčen, v roce 1942 odsouzen na tři roky káznice (se započtením vyšetřovací vazby). Do května 1943 v ratibořské káznici. Návrat domů a opětné zapojení do ilegálního odboje. Na podzim 1944 odeslán na zákopové práce na Valašsko. V prosinci 1944 odtud uprchl a skrýval se u své matky na Sadové ulici za Novou radnicí. Pokračování v ilegální práci. 30. dubna 1945 před očima německých strážů přestříhl dráty k náložím, jimiž byl podminován most přes Ostravici mezi Moravskou a Slezskou Ostravou. Zachráněním mostu umožnil další postup osvoboditelských jednotek na Slezskou Ostravu a dál. Svůj hrdinský čin zaplatil životem.

Chlapec s kytarou není činohra ani muzikál. Je to tvar jevištní výpovědi, která se řídí hudebními zákony, i když její tvar je v základu literární.

Stylizace slova a tvaru dialogu, použité prostředky jsou vyjádřením komplexního působení všech prvků jevištních možností, v nichž příběh jako celek nebo i jednotlivá věta nemusí a ani nechce být životně pravděpodobnou, jestliže by k vyjádření základního pocitu v tomto tvaru nepřispěla.

Není to hra o Miloši Sýkorovi, i když některé reálné prvky z jeho života používá. Jiné domýšlí a vymýšlí. Je to báseň o člověku, který vykoná hrdinský čin, i když na to nemá ještě věk ani zkušenosti. Je to báseň o člověku, bez kterých by tato planeta byla nesmírně chudá a bédná. Jako on svým životem zasvítit jenom krátce, ale záře zůstala dodnes, tak i my ze záblesků situací, motivů, myšlenek, které se vracejí, stavíme mozaiku času, člověka a jeho činu.

Zbyšek Malý a Jindřich Brabec

Slovo režiséra

Uplynul už nějaký ten měsíc od chvíle, kdy jsme seděli s přáteli Jindřichem Brabcem a Zbyškem Malým a diskutovali jsme o nej-různějších divadelních projektech. Dialog byl jako obvykle velmi široce zaměřen, až najednou se z něj začal vyklubávat námět, který mne – jako divadelníka – velice zaujal. Oba autoři mi ve zkratce sdělili svůj záměr – vytvořit divadlo na téma činu Miloše Sýkory, činu, který onoho historického 30. dubna 1945 znamenal záchranu mnoha lidských životů – jak obyvatel Ostravy, tak našich hrdinných osvoboditelů. Záměrně říkám, že mi sdělili svůj záměr vytvořit divadlo, protože od první chvíle mi bylo jasné, že nepůjde o běžný divadelní tvar, o formu, která by se dala jednoduše oznámkovat některou existující nálepkou. Námět mne zaujal a byl jsem rád, když jsem byl vyzván ke spolupráci a když mi byla tato spolupráce o něco později nabídnuta oficiálně vedením Státního divadla v Ostravě.

Byl jsem rád, ale současně jsem si byl od první chvíle vědom závažnosti a obtížnosti úkolu který mne a nás všechny, kteří se na vzniku díla budeme podílet, čeká. Jevištní poéma, jak zní podtitul Chlapce s kytarou, je pokusem o netradiční divadelní tvar, pokusem o divadlo, které působí mnoha výrazovými a významovými prostředky na myšlení a citění diváka.

Je to pokus velmi riskantní, který v sobě skrývá mnohá nebezpečí. Ale přes tato úskali, jichž jsem si plně vědom, jsem rád, že se mohu této práci zúčastnit. Jsem rád, že právě teď, když vzpomínáme čtyřicátého výročí onoho dne, kdy k nám na sovětských tancích přijela svoboda, se pokoušíme o představení, které se chce naprosto jednoznačně vyslovit, na čí straně stojíme a s kým jdeme. Myslím, že je to moc a moc zapotřebí. Dnes, kdy je na světě stále plno těch, kterým jsou zisky ze zbrojení přednější než mír a životy lidí, kdy vedoucí představitel zaoceánské velmoci si stále poněkud plete scénář hollywoodského dobrodružného filmu se životní a politickou realitou světa konce druhého tisíciletí, je naší morální a občanskou povinností říci veřejně, na které straně barikády stojíme.

Patřím ke generaci, která zažila válku jen v kolébce, tudíž ji znám jenom z vyprávění, z literatury a z filmu. A přál bych si, aby ji můj syn znal už jenom z těch knížek a filmů. Ať už nikdy nemusíme utíkat před ječivými zvuky sirén do úkrytů, ať už nikdy nemusí mladí lidé obětovat své životy za jiné. A proto tedy náš pokus; proto vznikl Chlapec s kytarou — se vším vědomím, že jdeme cestou nelehkou, možná obtížnější, než si sami myslíme.

Mojmír Weimann

Vedoucí výroby a technického provozu: ing. Ivan Bílek. Vedoucí dekoračních dílen: Přemysl Kirschner. Vedoucí výroby kostýmů: Eliška Zapletalová. Jevištní mistr: Václav Plachý. Mistr osvětlení: Jaroslav Řezáč. Zvuk řídí: Bohuslav Fischer. Mistr vlásenkárny: Vojmil Nytra. Mistr rekvizitárny: Eva Wiesnerová. Mistr garderóby: Zlata Nezhybová. Mistr zvuku: Bořivoj Wojnar.

Program vydalo Státní divadlo v Ostravě, nositel Řádu práce. Redakce programu: PhDr. Ladislav Sliva. Obálka a grafická úprava: Marta Roszkopfová. Fotografie: Josef Hradil. Vytiskly Moravské tiskařské závody, n. p., provoz 21, Ostrava 1, Novinářská 7, R 47653. Cena programu 1,50 Kčs. o 380012485

Veškerá práva k provozování tohoto díla zastupuje DILIA Praha